

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede økonomiminister, for at han kan give tinget den i dag anmeldte redegørelse.

Økonomiministeren (Henry Grünbaum): Jeg skal hermed tillade mig at give det høje ting den bebudede redegørelse for de offentlige investeringsopgaver, vi står over for i de kommende år, og regeringens syn på dette spørgsmål.

Disse problemer spillede en vis rolle i efterårets valgkamp og blev også berørt under tingets åbningsdebat og den senere debat om finanslovsforslaget. Vi vil møde dem igen i de kommende måneder, hvor vi skal tage stilling til, hvilke investeringer der skal tillades iværksat i finansåret 1965-66, og til de skatteforslag, som i ikke ringe grad hænger sammen med nødvendigheden af at finansiere disse investeringer.

Hvilket grundlag har vi da for at vurdere størrelsen og det tidsmæssige forløb af de fremtidige offentlige investeringer?

Finanslovsforslaget vil for det første år give en vejledning, men det dækker kun et enkelt år og kun de investeringer, hvor staten deltager finansielt. Imidlertid er der jo allerede tilvejebragt et ikke ringe grundlag for prioriteringen af de offentlige investeringer. Jeg tænker her først og fremmest på de 3-årige budgetter for den offentlige bygge- og anlægsvirksomhed. Fra 1963 skete der en omlægning af budgetterne for det offentlige byggeri, således at man fra de hidtidige 1-årige budgetter gik over til 3-årige budgetter — en linje, som i det følgende år blev fulgt op med tilsvarende 3 års oversigter for de offentlige anlægsarbejder. Disse oplysninger er fra og med i år blevet suppleret med overslag og skøn for de materielinvesteringer, som det offentlige foretager, således at der nu er mulighed for at give en samlet vurdering af alle det offentliges investeringer.

Der er i de økonomiske årsoversigter for 1963 og 1964 redegjort for karakteren af disse 3-årige investeringsoversigter. Et enkelt punkt er dog så vigtigt for bedømmelsen af oversigterne, at det kort bør nævnes, nemlig den meget forskelligartede karakter af de planer og overslag, der foreligger for de enkelte områder.

Rygraden i budgettet udgøres af de arbejder, som staten har fuld eller næsten fuld kontrol med i kraft af reguleringen af det offentlige byggeri eller gennem deltagelse i finansieringen. Disse investeringer udgør i øjeblikket ca. halvdelen af de samlede offentlige investeringer. Den anden halvdel udgøres af de arbejder, der udføres af kommuner og offentlige forsyningsvirksomheder — de tegner sig hver for en fjerdedel af det samlede budget — og her over staten jo ikke større direkte indflydelse. For disse „uregulerede“ investeringer repræsenterer tallene i budgettet i nogle tilfælde planer og overslag stillet til rådighed af de pågældende institutioner, i andre tilfælde forholdsvis usikre skøn over de investeringer, der udføres af kommuner eller andre. En vigtig post er her kommunale vejarbejder, der udføres med automatisk statsrefusion.

Denne noget uensartede karakter af overslagene medfører, at oversigternes oplysninger er behæftet med en vis usikkerhed, men — hvad der måske er vigtigere — den er samtidig udtryk for en reel begrænsning af mulighederne for inden for de givne rammer at påvirke de samlede offentlige investeringers omfang og deres retning.

Arbejdet med at tilvejebringe 3 års budgetterne har nu stået på gennem et par år, og det vil derfor være rimeligt at omtale de erfaringer, der er indvundet. Det siger sig selv, at disse oversigter ikke kan være definitive investeringsprogrammer for hele den periode, de dækker, alene fordi deres gennemførelse forudsætter folketingets medvirken gennem de fornødne finansielle bevillinger. Alligevel må man sige, at 3 års budgetterne har givet et overordentlig værdifuldt grundlag for tilrettelæggelsen af investeringerne og vel også har indfriet de forventninger, man stillede til dem ved omlægningen fra den tidligere, ganske utilfredsstillende 1-årige investeringsplanlægning.

Budgetterne har gjort det muligt at udvælge de enkelte projekter på en sådan måde, at der tilvejebragtes en fastere rytme i det samlede offentlige byggeri. De har inden for den periode, de dækkede, givet nogenlunde sikkerhed for, at vigtige projekter, der kom sent i perioden, ikke skulle vige, fordi der tidligere var igangsat mange

[Økonomiministeren]

arbejder af en lavere prioritet. Samtidig har 3 års budgetterne givet større fasthed ved tilrettelæggelsen af de enkelte styrelser byggearbejder, idet projektering og andre forberedende arbejder har kunnet samles om de arbejder, der var optaget på de 3-årige budgetter.

Der er således ikke tvivl om — det vil jeg gerne understrege — at de 3-årige budgetter er et smidigt og hensigtsmæssigt instrument, selv om de kun er en af forudsætningerne for investeringsplanlægningen i bredere forstand.

De fleste investeringer skal dække behov langt frem i tiden. Spørgsmålet om, hvorvidt de skal iværksættes, må derfor ikke blot bedømmes i lyset af de aktuelle økonomiske muligheder, som 3 års budgetterne naturligt er præget af, men også — og vel i første række — med hensyntagen til udviklingen på længere sigt. Der er behov for et væsentlig længere perspektiv i planlægningen. Det vil her være nødvendigt at inddrage også de offentlige driftsudgifter i en sådan planlægning, idet ønskeligheden af at gennemføre investeringerne må vurderes over for ønsker om andre udvidelser af det offentlige udgifter — f. eks. de sociale udgifter.

For at skabe en effektiv planlægning af det offentlige aktivitet som helhed må man derfor for det første stille imod, at 3 års budgetterne for de offentlige investeringer suppleres med tilsvarende 3 års budgetter for det offentlige driftsudgifter. Denne udbygning af planlægningen er taget op i finansministeriet.

For det andet må der skabes, hvad man måske kan kalde perspektivplaner for det offentlige samlede aktivitet, planer, som rækker i hvert fald en halv snes år frem i tiden, men som selvfølgelig må blive af mindre konkret og bindende karakter end de 3-årige budgetter.

Om begge disse opgaver gælder det, at ingen af dem kan løses centralt i finansministeriet og økonomiministeriet; de forudsætter, at hver enkelt styrelse går aktivt ind i et planlægningsarbejde af denne karakter.

Et sådant arbejde er taget op på nogle felter, til dels gennem kommissionsudredninger som f. eks. oversigterne over de fremtidige trafikinvesteringer, det fremti-

dige undervisningsbyggeri og investeringerne i Grønland. Men det vil fremover være nødvendigt, at dette planlægningsarbejde indgår som en fast bestanddel af de centrale statsstyrelser virksomhed.

Undervisningsministeren har med det netop nedsatte planlægningsråd taget et sådant arbejde op. Også andre styrelser er i gang med tilsvarende overvejelser. Men det er naturligvis en tidkrævende proces at indstille administrationen på at tilrettelægge sit virke ud fra sådanne langtidshensyn. Situationen nu er jo den, at de offentlige investeringer i en lang årrække har været holdt så stærkt tilbage, at der på en række felter er opbygget et meget stærkt behov for en forcering af det offentlige investeringsaktivitet i de allernærmeste år. Jeg tror, at alle medlemmer af det høje ting mærker dette pres fra de egne og fra de befolkningsgrupper, de repræsenterer.

Når man skal tage stilling til disse opgaver, giver de 3-årige investeringsbudgetter efter min opfattelse et godt grundlag. Om enkeltheder skal jeg henvise til den oversigt, der samtidig er omdelt her i tinget, og som giver en vis prioritering af investeringsudgifterne og investeringsopgaverne for de forskellige områder i årene 1964-65 til 1967-68*). Som det fremgår af denne oversigt, vil gennemførelsen af disse planer medføre offentlige investeringsudgifter i de kommende tre år på over 14 milliarder kr.

Det årlige investeringsniveau anslås at stige fra lidt under 4 milliarder kr. i indeværende finansår til godt 5 milliarder kr. i 1967-68. Men selv om både investeringsniveauet og den stigning, tallene viser, er betydelig, er det på den anden side iøjnefaldende, at dette investeringsbudget er, hvad jeg måske kan kalde udramatisk i den forstand, at relativt få af de store investeringsprojekter, der har fanget offentlighedens opmærksomhed, er med på dette budget, i de fleste tilfælde fordi de ikke vil være modne til påbegyndelse inden for denne 3 års periode.

Blandt de virkelig store projekter, der indgår i budgettet, skal jeg fremhæve påbegyndelsen af det tredje universitet og den nye landbohøjskole i Odense, der er optaget med en samlet byggesum på en halv milliard kr. Man har endvidere regnet med påbegyndelse af et, måske to af de nye stor-

*) Oversigten er optrykt i tillæg B. spalte 225.

[Økonomiministeren.]

hospitaller i hovedstadsområdet, og der indgår også en nybygning for Københavns teknikum til 100 mill. kr.

Foruden de første byggeårs udgifter ved disse nye store projekter indeholder budgettet videreførelsen af de store byggearbejder ved Lundtofte, rigshospitalet, landbohøjskolen på Frederiksberg og TV-byggeriet i Gladsaxe. I alt tegner disse store projekter sig for en udgift på ca. 550 mill. kr. inden for 3 års perioden.

Derudover er der udgifterne ved en række store anlægsarbejder, vejprojekterne og de københavnske S-banelinjer. Men som en almindelig karakteristik må man sige, at budgettet ikke er præget af disse mere iøjnefaldende projekter, men af et meget stort antal hver for sig ikke særlig store bygge- og anlægsarbejder svarende til hverdagens krav.

Ser man dernæst på, hvorledes balancen mellem de forskellige investeringskategorier forskydes i løbet af perioden, er det navnlig følgende træk, der gør sig gældende: for det første er der en klar stigning i den del af investeringsbeløbene, der afsættes til trafikformål og herunder især vejanlæg og byggeriet i Kastrup lufthavn. I alt går trafikinvesteringernes andel i budgettet op fra ca. 37 pct. i 1964-65 til ca. 42 pct. i 1967-68. Denne udvikling afspejler især, at der sideløbende med en tredobling af motorvejsbyggeriet alligevel regnes med en fortsat vækst i de kommunale vejudgifter.

Foruden på trafikområdet er investeringerne især sat op på tre andre felter. Det drejer sig om de højere læreanstalter og sygehusene samt de sociale institutioner, navnlig særforsorgen og plejehjemmene. For plejehjemmenes vedkommende er der regnet med en investering på lige ved 200 mill. kr. i 3 års perioden. Blandt de områder, hvor investeringerne stiger svagere end gennemsnittet, kan jeg nævne de offentlige værker, hvor udbygningen foregår i et ret jævnt tempo, samt forsvaret.

Forskydningerne i investeringsbudgettets sammensætning er udtryk for, at man ved udvælgelsen — altså prioriteringen — af de nye projekter sikrer, at en stigende del af investeringsmidlerne overføres til de områder, hvor behovet er mest påtrængende. Jeg må dog her erindre om, at der kun foreligger

mulighed for at styre udviklingen i de investeringer, som staten ad forskellige veje øver kontrol med, og at man derfor ikke fuldt ud kan tage ændringerne i budgettets sammensætning som udtryk for en bevidst prioritering. Et eksempel herpå er udviklingen i vejbyggeriet, hvor der med den foreliggende lovgivning om refusion af kommunernes vejudgifter ikke er mulighed for at opnå den tilsigtede forøgelse af motorvejsbyggeriet uden en stærk vækst i de samlede vejudgifter.

Som et sidste fremtrædende træk i disse investeringsoverslag skal jeg nævne, at væksten i investeringerne i løbet af de kommende år i høj grad er koncentreret om de arbejder, der skal udføres eller finansieres af staten. Statens andel af den samlede udgift stiger således fra godt halvdelen i indeværende finansår til tre femtedele i 1967-68. Dette er en naturlig følge af den ændring i balancen mellem de forskellige investeringsformål, som jeg allerede har omtalt, idet motorvejene, de højere læreanstalter og de sociale institutioner alle finansieres næsten fuldt ud af staten.

Det er nødvendigt at vurdere de mange investeringsønsker i en bredere økonomisk sammenhæng, hvorved jeg navnlig tænker på balancen mellem de offentlige investeringer og de øvrige offentlige udgifter, det private forbrug og de private investeringer. Herudover spiller også de ydre økonomiske vilkår stærkt ind, ikke mindst markedsvilkårene for vore eksporterhverv. Den usikkerhed, der omgiver landbrugets afsætningsvilkår, er et af eksemplerne herpå.

Visse hovedlinjer i den danske økonomiske udvikling tegner sig nogenlunde klart. Den første er, at vi også i de kommende år må regne med en stor stigning i den samlede produktion, men at denne stigning sandsynligvis vil blive noget svagere end den, vi har oplevet i perioden fra 1958 til nu. En vigtig årsag hertil er, at vi er nået meget tæt på fuld beskæftigelse. De muligheder, der fremover vil være for at trække på ledig arbejdskraft og kapacitet, er derfor små. En anden væsentlig årsag er, at selve befolkningsudviklingen medfører, at antallet af personer i de erhvervsaktive aldersklasser i de kommende år vil stige betydelig langsommere end hidtil. Til illustration af størrelsesordenen kan jeg nævne, at antallet af 15—64-

[Økonomiministeren.]

årige i årene 1959-1964 er gået op med ca. 160.000, mens tilvæksten i de kommende 5 år næppe vil andrage mere end 85.000. Vi må altså imødesee en periode med en vis stramhed på arbejdsmarkedet og dermed formentlig også en noget lavere stigningstakt i produktionen.

I de nærmeste år må vi desuden anvende en del af produktionsstigningen til at fjerne underskuddet på betalingsbalancen. Det er regeringens mål at nå ligevægt på vare- og tjenestebalancen, så hurtigt det kan gøres uden at svække den indre økonomiske fremgang. Balancen bør derfor først og fremmest søges opnået gennem vækst i eksporten. Væksten i den danske industrieksport er nu så kraftig, at balance i løbet af et par år ikke synes uopnåelig, såfremt et tilbageslag for landbrugseksporten eller en mærkbar forringelse af bytteforholdet undgås.

At fastholde den stigningstakt i industrieksporten, vi har haft i de sidste år, er dog ikke nogen enkel opgave. Den skal løses i et arbejdsmarked, hvor fuld beskæftigelse er opnået, og i et stramt kapitalmarked, og vi må uden tvivl imødesee nogle år, hvor valutabalancen fortsat vil være anspændt.

Begge de hovedlinjer, der her er trukket op — en noget lavere stigningstakt i produktionen og den gradvise fjernelse af betalingsbalanceunderskuddet — trækker i retning af en langsommere vækst i den mængde varer og tjenester, der står til rådighed for indenlandsk forbrug og investering. Samtidig bliver kravene fra andre sider større.

Jeg har således allerede omtalt den betydelige vækst i de offentlige investeringer. Den fremtidige stigning i de offentlige driftsudgifter foreligger ikke så detaljeret belyst som for investeringerne, men der er indlysende grunde til, at store poster på det offentlige driftsbudget vil fortsætte med at vokse. Det gælder således pensioneringen af vore ældre medborgere, hvis antal fremover vil øges 2-3 gange så hurtigt som antallet i de erhvervsaktive aldersklasser. Det gælder også uddannelsen. Væksten i antallet af unge vil ganske vist nu efterhånden høre op, men den del af de unge, der søger uddannelse, øges stærkt, og kvaliteten af denne uddannelse skulle

også gerne forbedres. En forbedring af invalidernes kår trænger sig stærkt på. Endvidere er der områder af det offentlige virksomhed, hvor der gennem en lang årrække har været holdt igen på udviklingen, og hvor standarden derfor ikke er så høj, at den svarer til, hvad befolkningen kan ønske ved det nuværende velstands-niveau. Jeg kan i denne forbindelse bl. a. pege på sygehusvæsenet og særforsorgen. Endelig skal jeg også nævne behovet for en stærkere indsats i Grønland og i u-landsarbejdet.

Både væksten i de offentlige investeringer i de kommende år og væksten i de offentlige driftsudgifter peger altså i retning af, at de offentlige udgifter ligesom hidtil vil vokse hurtigere end den samlede nationalindkomst. Denne relativt stærkere vækst i de offentlige udgifter forekommer i vore dage i praktisk taget alle lande, og det ville i hvert fald være forkert, hvis man påstod, at Danmark med hensyn til de offentlige udgifters andel af nationalindkomsten lå i spidsen blandt de vestlige stater — tværtimod. Der er ingen tvivl om, at en øget offentlig indsats på adskillige områder simpelt hen er en forudsætning for det moderne erhvervslivs trivsel og udvikling.

Ser vi på de private investeringer, er tendensen også klart opadgående. Det er helt tydeligt inden for boligsektoren, hvor de store årgange af unge nu melder sig som boligsøgende og øger præsset for mere byggeri. De tekniske forudsætninger for en sådan forøgelse er til stede, og der er fra alle sider givet løfter om øget byggeri. De private erhvervs investeringer vil også ligge på en stigende linje, når produktionen stadig går op og man anvender mere kapitalkrævende produktionsmetoder, og jeg vil gerne understrege, at vi naturligvis ikke kan holde fremgangslinjen i vor økonomi uden betydelige investeringer i erhvervene.

Er der nu enighed om, at de mange offentlige opgaver — både investeringsopgaver og andre — skal løses, er der enighed om, at boligbyggeriet skal forøges, og er der enighed om, at de erhvervsmæssige investeringer skal udvikles i overensstemmelse med produktionens krav, så er der kun én mulig konklusion: opsparingens og

[Økonomiministeren.]

skatternes andel af nationalproduktet må nødvendigvis stige. Det er denne problemstilling, vi møder i udtalt grad allerede ved tilrettelæggelsen af den økonomiske politik for det kommende finansår, og vi vil i de nærmeste år stå over for den samme grundlæggende problemstilling.

Det ligger lige for i denne situation at rejse spørgsmålet om mulighederne for at lette problemerne ved at begrænse eller udsætte en række offentlige investeringer, selv om opgaverne er presserende. Men i så fald må det erindres, at de tendenser vedrørende befolkningsudviklingen, der nu rykker frem og rykker os ind på livet, vil være endnu stærkere i 70erne, end de er nu. Det gælder den langsomme vækst i befolkningen i de erhvervsaktive aldersklasser, som i hvert fald vil være rådende frem til 1980. Det gælder endvidere den forskydning i balancen mellem de aktive befolkningsgrupper på den ene side og de gamle og de unge på den anden, som vi allerede mærker nu. Disse udviklingstendenser peger i retning af en moderat produktionsstigning, temmelig store offentlige driftsudgifter og et mærkbart forbrugspress.

Det andet, der er klart vedrørende udviklingen på lidt længere sigt, er de meget betydelige offentlige investeringsopgaver, der synes at være almindelig enighed om at tage op. Jeg tænker naturligvis her især på de meget store projekter, som fremfor noget beskæftiger offentligheden: de store broprojekter — Store-Bælt, Øresund, Storstrømmen — de københavnske trafikprojekter, især tunnelbanen, og lufthavnsbyggeri både i København og provinsen. Disse store anlægsarbejder beløber sig vel til i alt 7-8 milliarder kr. De tilsvarende store byggeprojekter, som nu drøftes — det fjerde universitet, yderligere storhospitaller samt en række andre byggeforetagender — er vel af et mindre voldsomt omfang, men beløber sig dog til et par milliarder kroner. Når disse store projekter ikke er med i 3 års budgettet, skyldes det som sagt, at

de næppe vil være klar til påbegyndelse inden for denne periode. Men dette er ikke ensbetydende med, at regeringen ikke har nogen tanke om, i hvilken rækkefølge disse arbejder skal komme til udførelse. Det er regeringens ønske at give Store-Bæltstroen og tunnelbanen førstprioriteten. Herefter må følge tilvejebringelsen af den faste forbindelse over Øresund og endelig en ny Storstrømsbro.

Hvad angår motorvejene, er mange strækninger i arbejde over hele landet, og forslag om den endelige linjeføring af den jyske motorvej vil så vidt muligt komme til behandling i indeværende folketingsssamling.

Det kommende universitetsbyggeri overvejes nu i det netop nedsatte planlægningsråd, og for sundhedsstyrelsen foreligger der planer om opførelse af storhospitaller i provinsen til et milliardbeløb. Men den endelige fastsættelse af rækkefølgen er endnu under overvejelse.

Med et offentligt investeringsprogram af en størrelse på omkring 5 milliarder kr., som vi sandsynligvis vil nå om få år, kan gennemførelsen også af disse vældige projekter i og for sig ikke forekomme uoverkommelig ved en passende tidsmæssig fordeling. Men det er næppe holdbart at tro, at der i løbet af ganske få år kan skaffes plads til dem på den måde, at øvrige bygge- og anlægsarbejder holdes på et lavere niveau end det, vi har i dag.

De offentlige investeringer er måske nok netop i de nærmeste år ekstraordinært store, fordi de gennem en årrække har været holdt tilbage og nu må tilpasses efter en mere dynamisk erhvervsudvikling og et højere velstandsniveau. Men denne tilpasning vil strække sig et godt stykke ind i 70erne.

Som jeg allerede har nævnt, er det min opfattelse, at hele denne problemkreds må tages op gennem et arbejde med perspektivplaner for det offentliges virksomhed, der rækker 10, måske 20 år frem i tiden. Men en nærmere analyse vil sikkert ikke rokke ved konklusionen, nemlig at vi i årene

[Økonomiministeren.]

fremover må regne med, at de offentlige udgifter vil udgøre en voksende del af nationalindkomsten, og at det derfor vil blive et problem at skaffe plads for gennemførelsen af de offentlige investeringsprogrammer og øvrige offentlige opgaver, som praktisk taget alle folketingets partier går ind for. Man kunne måske tænke sig vanskelighederne lettet ved optagelse af udenlandske lån til store investeringsprojekter, men bortset herfra må vi regne med, at der må kræves dækning for stigningen i de offentlige udgifter, og at dette under fuld beskæftigelse må blive en dækning til 100 pct., hvis der også skal være plads til finansiering af det ønskede store boligbyggeri og til de nødvendige investeringer i det private erhvervsliv.

Vi må altså i vor bedømmelse af de forskellige investeringsopgaver se i øjenene, at mulighederne for at lette presset ved simpelt hen at udskyde arbejderne til senere er begrænsede. Jeg vil dog med disse bemærkninger ikke sige, at alle de investeringsplaner, der foreligger for de nærmest kommende år, for enhver pris skal føres ud i livet i det omfang og det tempo, som er angivet i 3 års planernes prioriteringsliste. Det må i øvrigt her erindres, at de foreliggende planer for det andet og det tredje år ikke er definitive planer.

Det er derimod mit håb, at denne redegørelse kan bidrage til, at vi ved den kommende tids drøftelser af investeringsbevillingerne for de nærmeste år ikke behandler problemerne ud fra den snævre synsvinkel blot at opnå umiddelbare besparelser på de offentlige budgetter. Vi må snarere søge frem til enighed om hovedlinjerne for det offentliges investeringsaktivitet fremover, og dette gælder både niveauet for investeringsbudgettet og fordelingen af investeringsmidlerne mellem de forskellige formål. Det er klart, at vore drøftelser herom naturligt må ses i sammenhæng med målsætningen for hele vor økonomiske og sociale politik. Vi skulle vel derved også kunne nå til et mere realistisk grundlag for en drøftelse af finansieringen af de offentlige investeringsudgifter, så denne finansiering kan ske på en samfundsøkonomisk forsvarlig måde.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring i lov for Grønland om indførselsafgifter m. v.

Valgt blev: *Dupont, Mohr Dam, Lis Groes, Jørgen Peder Hansen, Egon Jensen, Teichert, Holm Tved, Rosing, From, Damsgaard, Erik Eriksen, Holger Hansen, Jørgen Jensen, Asger Jensen, Ninn-Hansen, Kirkegaard og Vivike.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ferskvandsfiskeri.

(Lovforslaget (nr. 47) findes i tillæg A. sp. 625, fremsættelsen i tidenden sp. 1566).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om fiskeri i Randers Fjord og Gudenå m. m.

(Lovforslaget (nr. 48) findes i tillæg A. sp. 615, fremsættelsen i tidenden sp. 1566).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Otto Mørch: De lovforslag, vi nu skal drøfte, er jo ikke ukendte for medlemmerne af det høje ting. Både lovforslaget om ferskvandsfiskeri og lovforslaget om fiskeri i Randers Fjord og Gudenå m. m. var til behandling i sidste folketingssamling. De blev behandlet sammen med et lovforslag om saltvandsfiskeri og et lovforslag om afløsning og statens overtagelse af fiskeretten med ålegårde m. v., men intet af lovforslagene nåede at blive færdigbehandlet.

Fra socialdemokratiets side kan vi love forslagene en velvillig behandling. Vi finder nemlig, at lovforslagene ikke alene er blevet betydelig moderniseret i forhold til lovene af 1951, men at de også tager langt mere hensyn til en beskyttelse af fiskebestanden, end de gamle love gør, og det er naturligvis af afgørende betydning for både erhvervs- og sportsfiskerne.

Bestanden af vandrefisk — laks, ørred og